

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Egy szám
12
fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164.

Felölös szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.
Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Egy szám
12
fillér.

A földmivelésügyi miniszter nyilatkozata a F. M. részére a gazdasági munkavállalók öregség, rokkantság, özvegyiség és árvaság esetére szóló biztosításáról.

A gazdasági munkavállalók öregség, rokkantság, özvegyiség és árvaság esetére szóló kötelező biztosításának előkészítésével kapcsolatban fővárosi tudósítónk utján kérdést intéztünk Mayer János földmivelésügyi miniszterhez a biztosítási rendszer bevezetési munkálatainak jelenlegi állásáról. A miniszter a következőekben válaszolt:

— Az 1928. IV. t-c. 2. §-a felhatalmazta a kormányt, hogy a gazdasági munkavállalók öregség, rokkantság, özvegyiség és árvaság esetére szóló kötelező biztosításának előkészítésével kapcsolatban a biztosításban érdekelt társadalmi rétegekre nézve az egész országra kiterjedő statisztikai adatgyűjtést eszközölhessen. E felhatalmazás alapján megbíztam a Központi Statisztikai Hivatalt, hogy az 1928. október hó 1-i állapotnak megfelelően az adatgyűjtést hajtsa végre.

— A Statisztikai Hivatal a fentebb említett megbízás értelmében alapos technikai és adminisztratív előkészítést után az összeírást a jelzett időpontban megkezdte. Az adatgyűjtés utasításomnak megfelelően kiterjedt a 15 évesnél idősebb, mezőgazdaságban, vagy egyéb őstermelési ágakban, vagy a mezőgazdasági iparban kereső foglalkozást űző népesség összes férfi és nőtagjainak egyéni adataira, azonkívül ezeknek 15 évesnél fiatalabb gyermekei létszámára.

— A Statisztikai Hivatal az összeírási adatait ezen szociális biztosítás korszerű kiépítéséhez szükséges rendszerességgel feldolgozta és annak eredményeit táblázatokba foglalva a folyó év március hónapjának végén hoztam betérjesztette.

— A rendelkezésemre bocsátott táblázatok birtokában április hó elején a szükséges biztosítás technikai számításai elvégzésével a matematikai szakértőt megbíztam, aki a munkálatokat megfelelő szakszemélyzet beállításával máris folyamatba tette.

Ezen számítások lebonyolítása az ügy természeténél fogva több hónap munkáját igényli. A számítások eredményei lesznek hivatva — többek között — tájékoztatást nyújtani a tekintetben, hogy a szóbanforgó biztosítás milyen terjedelemben építhető fel anélkül, hogy közgazdasági helyzetünk egyensúlya semmilyen vonatkozásban csorbát ne szenvedjen. Felhívom itt a figyelmét arra, hogy csakis ezen számítások eredményei nyújthatnak alapot ahhoz, hogy az összes érdekelt szempontjából — értvén alatta egy a munkaadókat, mint munkavállalókat is — jelentőséggel bíró „várható terhek” hozzávetőlegesen megállapíthatók és ebből folyólag a biztosítás végleges keretei mérlegelhetők és lerögzíthetők legyenek.

— A szociális biztosítás szervezésének kérdésére a miniszter a következőleg nyilatkozott: Ami ezen biztosítási ág szervezésének kérdését illeti, azt hiszem nem időelőtti annak a nézetemnek a nyilvánítása — ami véleményem szerint ezen terheket viselő gazdasági foglalkozású társadalom álláspontjával is egyezik, — hogy a gazdasági foglalkozásúak és hátramaradottainak öregség, rokkantság, özvegyiség és árvaság esetére szóló kötelező biztosításának intézményes ellátása, a legcélszerűbben az Országos Gazdasági Munkáspénztár további megfelelő kiépítésével lesz megoldható. Ezzel kapcsolatban nem hagyhatom megemlíteni nélkül Teleky Tibor grófnak, mint ezen pénztár elnökének, a pénztár vezetése és annak a pénztárromlás folytán előállott nehéz helyzetben való anyagi reorganizálása körüli nagy érdemeit, melyeknek folyamánya, hogy a pénztár ma már olyan fejlődésképes állapotban van, hogy annak működésébe ezen új biztosítási ág megfelelő önkormányzattal akadály nélkül beállítható lesz.

Arra a kérdésre, hogy a törvényjavaslat előkészítési munkálatai milyen stádiumban vannak,

a miniszter így nyilatkozott:

— A folyamatba tett biztosítás — technikai számításokkal kapcsolatban a törvényjavaslat — tervezet szövegezési munkálatai is folyamatban vannak, melynek során az érdekeltség részéről úgy előterjesztéseikben, mint a sajtó hasábjain már eddig elhangzott kívánalmak tüzetes tárgyalás és gondos mérlegelés anyagát képezik. A biztosítás — technikai és törvényszövegezési munkálatok teljes anyagáról, — tekintve azt, hogy itt egy olyan biztosítási ág bevezetéséről van szó, amellyel járó terhek az érdekelt termelő, valamint a termelés értékesítésével is foglalkozó rétegeket, továbbá a termelésbe közvetlenül bekapcsolódó munkavállalói rétegeket egzisztenciájukban közelről érdekelhetik, ma még nem nyilatkozhatom, azonban — a munkálatok előhaladásához képest mód-

ját fogom keresni annak, hogy a kérdés egyes fázisairól a nyilvánosságot időnként tájékoztassam. Nyomatékosan rá kell mutatnom arra, hogy itt egy olyan társadalmi biztosítási ág bevezetéséről van szó, melynek helyes és körültekintő felépítése kellő megfontolással ejtendő meg, mert az ezzel kapcsolatban fellépő terhek végeredményben, mint termelési költségek fognak jelentkezni. Amennyiben tehát ezek aránytalan súlyosságukkal a termelés hasznosítható voltát megszüntetik, az nemcsak a termelőket és az abba kapcsolódó gazdasági egzisztenciákat teszik tönkret, hanem a gazdasági üzemek megszűnése az üzemben foglalkoztatott munkavállalókra nézve is munkanélküliséget teremt, aminek kihatásaira ma, amikor közgazdaságunk agrárjellege elvitathatatlan, bőven rámutatnom felesleges.

Két hónap múlva kezdődik a hadikölcsönt jegyző árvák segélyezése. A belügyminisztérium már megállapította a segítés kulcsát is.

Nemrégiben részletesen megírtuk, hogy az állam évenként hat millió pengőt fordít a háborus államadóssági címletek elszegényedett tulajdonosainak segélyezésére. A népjóléti miniszter azokat a hadikölcsönjegyzőket segíti, akik legalább ötezer korona névértékű eredeti jegyzést mutatnak fel. Azokat viszont, akik kis-korúságuk, vagy gondnokság alatt állásuk idején jegyeztek hadikölcsönt a gyámhatóság jóváhagyásával, azokat a belügyminiszter segélyezi, de csak abban az esetben, ha papírjaikat 1918 október 31-én még a gyámhatóság kezelte és ha címleteiket azóta is megtartották.

Értesüléstünk szerint a belügyminisztérium a következő kulcs szerint adja a segítséget:

Az ötezer koronán aluli hadikölcsönjegyzők — természetesen csak a belügyminisztérium hatáskörébe utalt hadikölcsönjegyzőkről lesz itt szó — 16 százalékos segélyt kapnak. Minél magasabb a jegyzés, annál kisebb a segélyezési kulcs. Az egy mil-

lió korona, vagy ennél nagyobb összegű jegyzésnél a segélyezési kulcs 12 százalék lesz. Tehát a legkisebb jegyzéstől 5000 koronáig 16 percents segélyezésben részesülnek a hadikölcsönjegyzők: 5000 koronától felfelé fokozatosan csökken a segélyezési százalékkulcs és az összeg is és végül egy millió korona jegyzésnél 12 százalékra süllyed a kárpótlás.

Egy millió koronán felüli összegűnél is 12 százalék marad a kárpótlás kulcsa. Ehhez azonban — az érdekelt információja szerint — mindazoknak, akiknek valamilyen háborus jogcímük van, tehát hadiözvegyeknek, hadiárváknak és hadirokkantoknak öt százalék hadi pótléksegélyt adnak.

Az érdekelt körében nagy a bizakodás s biznak abban, hogy a rendelkezésre álló összeg kiosztása a szociális szempontok szigorú figyelembevételével fog megtörténni. Valószínűleg legkésőbb 2 hónapon belül utalja ki a belügyminisztérium a segélyeket.

Lichtmann cipő, világhírű F. L. Popper cipő

olcsó, jó cipő, szandalett ujdonságok,

teniszcipők, tornacipők, gummitalpucipők kaphatók

FISCHER PÁL divatüzletében

FENYVESI áruházban

Saját
Nyu
olcsó
UTR
Erzsébe
Tel
fénél,
Ér
Értesítjük
Baján, Cs
I. legna-
arában
lakatos
DIEN
cég alatt meg
Cégünk a
nebb gépeivel
tásra van be
szakmába vá
áron — vált
fekete és
helyt, mind
mindennem
Szives tá
gyünk
Dienst La
LLÉS
Ha legmoder
erőmeghaj
minden a
legolcsóbb
4. sz
csa sztal-tűz
szabad
munkát és
kiképzését.
Fin
György.
Nác
ányu
Far
legolcsó
legke
FEL
BAJA, S
Fiai
u. 38.
60.
Baján, Cs
házamat,
fizethetlye
étéskamra,
és mosók
155 négy
fizetési fel
Bővebb fel
dr S
(Baja, Mát
Május 2
reg
olcsón
27. sz.
Dr. M
és G
gyógyg
z. a. lévő
éjjeli
óház
Az Gy
vasárnap
a közö
gyanott.
El
imzést
ogra-
leg
is
an.

A belügyminisztérium 10 éven keresztül évi 1 millió pengőt kap erre a célra és most valószínűleg júliusban a régi és új költségvetési évre rendelkezésre álló, összesen 2 millió pengőt egyszerre fogják kiosztani. Az összegnek tulnyomó nagy részét a a kisjegyzők kapják meg. A minisztérium hír szerint figyelembe veszi azt is, hogy milyen a kérvényezőnek a vagyoni helyzete és a legjobban rászoruló: a legszegényebbek kapják meg először a segélyt.

Ez az akció Bajáról 87 egyént

érdekel, mert a kikötött feltételek szerinti 284 kiskoru közül támogatásra jogosult 163 egyén volt, de 76 egyént 188,900 korona névértékű címettel nem folyamosított segélyért, míg a segélyre re-fektáló 87 egyéneknek 469,750 korona címlet van a birtokában, nem véve számításba tartalék-alap 70100 korona névértékű címetét.

Ugyanakkor a megye területén több száz árva és gondnokolt van érdekelve ebben a segélyezési akcióban.

Bezdánig fognak közlekedni a MFTR hajók június 1-től hetente háromszor.

Hajón Bezdánig, onnan Zomborba autóbusszon, onnan Szabadkára fél nappal előbb lehet jutni, mint most Kiskunhalason és Kelebián át.

Pár nappal ezelőtt került napfényre az az érdekes hír, hogy június elsejétől kezdve a MFTR. személyszállítóhajóinak hetente háromszor nem Mohács lesz a végállomása, hanem Bezdán. Vagyis addig lehet majd leutazni azoknak, akiknek van utlevelük.

Jó helyről úgy értesülünk, hogy ez a kósza hír igaz. A MFTR-nek egyik igazgatója hetekkel ezelőtt Belgrádban járt és ott megkötötték a megállapodást. Ez még akkor volt, amikor a dunai személyszállítást lebonyolító vállalatok racionalizálási törekvése kezdett testet öltetni s az egyes hajóstársaságok személyzetének és mindenrendű hajóinak célszerűbb kihasználására trösztöt alkottak.

Szóval az egyezmény létrejött Belgrádban s annak az a lényege, hogy a MFTR. hajói hetente háromszor lemennek Bezdánig, ahol úgy magyar, mint szerb részről vámhivatalok vannak, illetve a magyart ezután állítanak fel. Mohácsra csak vízzel lehetne utazni Bezdánban azután a MFTR. utasai átszállnak a szerb hajóra, amely ugyancsak hetente háromszor közlekedik Belgrád és Bezdán között. Ez az egyezmény csak MFTR. személyhajójárára vonatkozik, mert hiszen a DGT-nak így is megvan a nemzetközi expressz-hajója, amely hetente ugyancsak háromszor közlekedik.

Szó van azonban arról is, hogy Bezdánban szemben a Duna tulsó baranyai partján, miután az magyar terület: Baranya vármegyének magyar része, — magyar híjókikötőállomást építenek s rendszeresen eddig fognak közlekedni a magyar hajók.

Ennek a tervnek addig, amíg a trianoni határok fennállnak, a Jugoszláviával való közlekedés megkönnyítése céljából óriási jelentősége volna, mert fél napot meg lehetne takarítani annak, aki Szabadkára akar utazni. Most ugyanis az a helyzet, hogy csak délután öt órakor érhet Bajáról az utas Bácsalmáson—Halason—Kelebián át Szabadkára, ha pe-

dig a MFTR. hajóinak Bezdánig való közlekedése megvalósul, akkor az utas felül reggel Bajánál a hajóra, délelőtt fél 10 órakor Bezdánban van: ott autóbusszal bemegy Zomborba, ahonnan vonattal folytathatja az utját Szabadkára, úgy hogy délben már Szabadkán lehetne az utas. Természetesen hajón csak azok utazhatnak le Jugoszláviába, akiknek vizuma hajóra is szól, valamint bármelyik belépő állomásra.

Habár ez bizonyos könnyítést jelentene az eddigi állapottal szemben, végeredményben ez sem gyökeres megoldás, hanem csak kerülgetés: annak a fontos érdeknek, ami mindkét érdekelt állam lakossága részéről fennáll a baja bácsalmás—csikéria—szabadkai vasúti vonallal szemben. A Jugoszláviával való közlekedésben, valamint Szabadka egy-két órás megközelítésében csakis ennek a lezárt vasúti vonalnak újból való megnyitása hozhat gyökeres és végleges megoldást.

Fékezze meg a rendőrség az eszeveszetten száguldó motorozókat.

A közönség köréből igen sok panasz hangzik el régebbi idő óta egyes motorosok ellen, akik nem tartják be szigorúan közlekedési szabályokat és a lehető legnagyobb sebességgel, az elérhető legnagyobb lármával száguldanak az utcákon s vonják magukra azoknak a haragját, akik különben szívesen barátai maradnának a motorosoknak. Ezek a motorosok növelik az ellenszenvet a motorosok iránt és hiába a nagy többség minden jóakaratára, egy lármás, száguldó fiatalember lerontja az elért eredményeket és a szabad kipuffogóval törtető dühöngés, mely felveri az utcákat, csak arra jó, hogy kihívják az emberek ellenszenvét a motor iránt.

Ezt az ügyet a mult évben a városi közigazgatási bizottság egy ülésén is tárgyalták, mire a ka-

pitanyság vezetője igen erélyes, szinte kíméletlen rendszabályok alkalmazásával kísérelte meg megrendszabályozni a motorjaikkal szabályellenesen közlekedőket, meg azokat, akik felesleges nagy lármát okoznak és veszélyes sebességgel hajtanak. Most ismét elharapódzott a motorozók hajtási szenvedélye, mert a város egyes, jól épített utvonalaiban (Mátyás király-tér, Várady érsek-ut) olyan sebességgel száguldanak egyes motorosok, mintha verseny-

pályán lennének. Veszélyeztetik ezzel nemcsak a mások, hanem a saját maguk testi épségét is.

A rendőrségnek a város utcáin cirkáló őrjáratokkal kellene megfigyeltetnie ezeket a nem is vágató, hanem repülő motorosokat s a legkisebb szabálytalanság esetén szigorú büntetések alkalmazásával kellene végleges rendet teremteni és rendre szoktatni azokat, akik motorjaikkal eddig csak a veszélyt és lármát szolgálták.

Mamuth-csontokat találtak Sükösd határában a jobbágyi földeken.

Az ősrégi leletek: a praehistoriális korszak emlékei, majd a hozzánk közelebb eső koroknak: mint a dilluviumnak és alluviumnak maradványai mindenkor izgatták a modern kor emberét, aki mérhetetlen tudás-vágygal akar belelesni abba az epochába, amikor az ősember minden házi eszköze a az obszidián kő volt. Ez a világ legprimitívebb korszaka volt, amiből még emlékeink vannak.

Ilyen ősrégi emléket találtak a mult hét elején Sükösd község határában: a községtől mintegy négy és fél km-es távolságban fekvő ugynevezett jobbágyi földeken, amik a közbirtokosság tulajdonát képezik. Ezek az ősrégi emlékek a teljesen kipusztult ősalatnak: a mamuthnak egyes csontmaradványai. A Pestmegyei Dunavölgyi Leccsapoló Társulat végez csatornázási munkálatokat vitéz Reviczky mérnök vezetésével Sükösd határában, azonkívül gátjavítások s gátemelési munkálatok vannak folyamatban,

amely a dolog természeténél fogva kubik (föld) munkával jár. Két-három méter mélységben bukkantak a mamuth-leletre. Egy nehéz, fél kilós fogra s egy koponyadarabra, amit az évezredek enyészete nem tudott megsemmisíteni.

Amikor az ásó megakadt a csontokban, rögtön jelentést tettek a munkálatokat vezető vitéz Reviczky mérnöknek, aki azon a helyen abbahagyta az ásásokat s jelentést tett az esetről Budapestre, valamint a Régészeti Múzeumnak. Budapestről lent is járt egy bizottság Sükösdön a Régészeti Múzeumtól. A bizottság legott a lelőhelyre ment ki s megállapította, hogy a talált csontmaradványok egy kisebb fajta mamuth csontjai. A lelőhelyt most zár alá helyezték és őrzik, hogy senki oda ne férközzék megbolygatni a csontokat, amiket — ha lehet — teljes egészében akarnak kiemelni. A közeli napokban tovább folytatják az ásásokat.

Idős decsi gulyást taposott halálra a picsurdi erdőben egy megvadult bika.

A Független Magyarország jelentette már, hogy pünkösdi másodnapján délben a Duna tulsó partján elhúzódó erdőben legelésző gulya bikája megtámadta a gulyást és halálra tiporta. A szerencsétlen embert Vancsura József erdőőr találta meg az erdőben félholtan.

A környékeliek segítségével fagalyakból improvizált hordágyon kihozták a Duna partjára a baja bátaszéki hid fölé s csónakon hozták a Dunán, hogy a bajai közkórházba szállítsák. A szerencsétlen ember azonban a Duna közepén meghalt. Holttestét beszállították a bajai közkórház boncterembe, ahol kedden délután felboncolták.

A felbőszült bika áldozatának nevét két napig nem tudták megállapítani. A bika halálátiport áldozatát ugyani senkisé ismerté azon a vidéken, ahol a bikával való halálos kimenetelű küzdelem lezajlott. Az erdőben ugyanis az a szokás, hogy a gulyát kicsapják tavasszal az erdei legelőkre s ott van őszig. A gulyás is künt van a gulyával kö-

zel félfévig s ez idő alatt alig találkozik valakivel az erdőben. Ez a magyarázata annak is, hogy nem ismerté senki a bika által halálba öklözött gulyást és hogy senkisé tudta a nevét.

A bajai közkórház boncházában azután kiderült az elhunyt hozzátartozóinak előadásából, hogy az illető Jakab János 61 éves ember, aki a tolnamegyei Decs községből való. Jakab János tegnap, szerdán délelőtt temették el a bajai Rókus-temetőbe hozzátartozói gyász kísérete mellett.

Érdekes, hogy egy hét alatt Jakab János volt a második, aki bika áldozata lett, mert május 14-én a Váradi érsek-utca 28. szám alatti ház udvarán is a szabadonjáró bika felöklelte, majd szarvaival a levegőbe dobta Tóth Jánost 62 éves gulyást, akinek száját szarvával felhasította, aki verte fogait s kegyetlenül össze-tiporta, úgy hogy Tóth Jánost életveszélyes sérüléseivel ma is a bajai közkórházban ápolják.

Telefon: 92.

ÉPÍTETŐK FIGYELMÉBE!

Telefon: 92.

Építkezéséhez szükséges összes anyagokat

álandóan raktáron tartunk és legelőnyösebben ajánlunk.

Heraklith lerakat Bajai Építési Anyagtelep Goldschmidt és Weldinger.

Fával...
sal...
t é l a
lego...
Grünh...
Társa
tégla- és...
Telefon 190...
Figy!
Tisztelet...
közönséget...
5-én
szigeti glómet
csinosan...
Minden igy...
hogy olcsó...
hámát és...
ki kedves...
Halpapri...
Kizárólag...
kőbányái...
Májális...
helye...
Naponta...
zárórág.
Továbbra...
Géza
márvány-
mozaik...
és műk...
állandó...
GRÜN...
TÁRSA

1929. Pk...
1928. vgt...
Árverés...
Dr. Klein...
KleinBódog
bajai ügy...
Salamon...
lakos ké...
relmére...
90 P-10 f...
követelés...
erejéig a...
bajai kir...
1928. évi...
P. 989 sz...
elrendelt...
kielégíté...
folytán...
1901 lefo...
1930 P be...
góságokra...
bajai kir...
fenti szá...
mu végz...
deltetvén...
1908 évi...
t-c. 20. §-a...
entirt, val...
mint zá...
foglaltat...
végrehaj...
tást szeny...
szántó köz...
ségben 53...
folyt. ugy...
ez h. sz...
endő meg...
tartására...
1929. évi...
május hó...
10 órája...
rőilag let...
képek...
tizedesmé...
ingóság...
gokat a leg...
pénzfizeté...
esetleg...
becsáron...
Baja, 19...
július hó 5...
Gyöző...
végrehaj...

Idősebb és fiatal

férfiaknak minden, de különösen irodai munkájuknál
nelkülözhetetlen

egy jó szemüveg. Ultrál üveggel közre és távolra egyforma jól láthat. Szakszerű és pontos kiszolgálás az egyedárus tonál, Vörösmarty utca 8. Telefon 272.

Lázárnál.

Adatokat gyűjtenek a háziiparról.

A földmiveltési miniszter, hogy az ország háziipari viszonyairól meggyőződést szerezzen, illetve hogy erre vonatkozólag pontos adatok álljanak rendelkezésére; elrendelte hogy a háziipar gyakorlásával kapcsolatosan különböző kérdésekre vonatkozólag a hatóságok a szükséges adatokat szerezzék be.

A földmiveltési miniszter rendelkezésével együtt kérdőívet is küldött Baja város tanácsához és a kérdőíven feltett kérdésekre kell a hatóságnak pontos és világos feleletet adnia. Ilyen kérdések például, hogy hányan foglalkoznak Baján háziiparral, vesszőfonással, seprőkötéssel, gyékény, szalma, sás, káka, és raffiafonással, kefekötéssel, nádfeldolgozással, fafaragással, fapapucs (klumpa) készíttéssel stb.

Tudni kívánja a földmiveltési miniszter, hány a fonó, szövő és csipkekészítő, mennyi a hálócsomózással, szőnyegcsomózással és agyagmunkával háziiparszerűleg foglalkozók száma, valamint azt, hogy hány szövőszék van Baján, úgy a régi kezitétől, mint az új gyorsítottól?

De nemcsak a háziipar egyes szakasportjaira vonatkozólag kell a városnak szükséges adatokat beszereznie, hanem meg kell állapítania azt is, hogy hány munkamester lakik Baján név s foglalkozási ág szerint s ezek a munkamesterek hány munkással dolgoznak, mi a készítményük s az előállított áru értékesítési helye s végül mennyi az egyes munkamesterek évi forgalma.

Evvel kapcsolatosan meg kell állapítani a városi hatóságnak azt is, hogy a háziipar gyakorlásához szükséges nyers termékek előállításával hányan foglalkoznak és milyen kiterjedésű földterületen. Így meg kell állapítani, hogy hány katasztrális hold a nem kezelt és kezelt vadfüzes és nemes füzes. Hány holdon folyik ciroktermelés, mennyi a nyires, nádas, gyékényes, hány holdon történik a szerszámfa, kender, len, fazekas anyag, zsup-szalma, szikargyökér és gyapottermelés.

Ezeknek a kérdéseknek a meg-

világosítására szolgáló adatok birtokában következtetés vonható nemcsak a háziipar elterjedtségére, de megállapíthatók lesznek azok a körülmények is, amelyek a háziipar fejlődésére kedvező, esetleg káros hatással vannak, azonkívül, hogy a miniszter a háziipari termékek értékesítésénél, illetve alkalmas fogyasztói piac felhajtásánál is a háziipari termelők szolgálatára akar állani.

Esővíz medencék elkészítését legolcsóbban vállalja.
GRÜNHUT és TÁRSA
Telefon 160.

Az uritársadalom tagjai a cserkészszövetségben. Dr. Gondán Felicián, a vármegyei cserkészek elnöke, hogy az uritársadalom is megismerkedhessék a magyar cserkészlet lényegével, belső világával és át is élje annak törvényeit, a Baja városi és Csonkabácsi Intéző Bizottság, mint szervező testület, a szegedi V. cserkészkerület és a budapesti Magyar Cserkészszövetség hozzájárulásával még novemberben megalapította a Bulcsu vezér öregcserkészcsapatát. Az uritársaság jelentkező tagjait és azon volt cserkész-tanítványait, akik egyetemi tanulmányaik befejezése után Baján helyezkedtek el, a Turul és a Felicián őrsben ömörítette és a Turul-őrsnél az oktató-vezetőtisztséget is betöltötte. A lelkes öregcserkészmunka eredményeként az országos intéző bizottság szerdai ülésén a bajai urak öregcserkészcsapatát Bisztray-Balku Gyula, főispánnak, a vármegyei cserkész int. bizotts. diszelnökének előterjesztésére a Magyar Cserkészszövetségben igazolta. A csapat parancsnoka az orsz. intézőbizottság igazolása alapján Dr. Gondán Felicián, ciszterci rendi tanár, 62. sz. igazolt cserkésztest, vmegyei elnök, kinél a keddi órs gyűléseken d. u. 6-7 felvételre jelentkezhetni. Az első jelentkezésben részt vett urak, kik a próbákat megállották a hivatalos Cserkész Kiképzési Szabály és a statutumok szerint, a fogadalmat a parancsnok kezébe ünnepies cserkészkeretek között le is tették.

Halálozás. Ifj. Pataj Sándor gyógyszerártulajdonos, idb. Pataj Sándor dr. volt zombori ügyvéd és lapszerkesztőnek, a Pester Lloyd törvényszéki rovatvezetőnek fia a vas megyei Vépén május 15-ikén hosszas szenvedés után 33 éves korában meghalt. Halálát, feleségén született Sinkovics Valérián kívül előkelő, kiterjedt rokonság gyászolja, köztük a Sinkovics, Vida, Weidinger, Palásthy, Pataj, Tolnay és Mayer családok. Hóttetését Vépén temették el a katolikus temetőben.

Kalocsai diákok tanulmány utja Bajára. Ma reggel a kalocsai jezsuita gimnázium 120 növendéke érkezett Bajára hajón tanulmányutra s itt a város nevezetességeit tekintik meg. Délben a révháznál voltak. Egy órák pedig a szigeti vendéglőben ebédelték.

Izr. istentisztelet. Pénteken délután az istentisztelet egy negyed nyolckor kezdődik.

Meghívó. Díjmentes himző és varrótanfolyamunk látogatására, melyet f. évi május hó 22-ikétől a Katolikus Legényegylet Szent Antal-utcai helyiségében rendezünk. Ezen alkalommal mélyen tisztelt vevőinket alapos díjmentes oktatásban részesítjük a Singer varrógépek és a hozzávaló készülékek használatában. Tanítjuk továbbá díjmentesen: fehérnemű- és harisnyatörmést a Singer varrógépben, a modern műhímzés összes fajtáit: mint maderira-, ajour-, monogram- és smyrna-munkákat. Résztvételi bejelentéseket a tanfolyam részére felvesz: Singer varrógép részvénytársaság Baja, Erzsébet királyné-utca 10.

Zentán nem akad pályázó a magyar tanítói állásokra. A szerb megszállás alatt görnyedő Zenta város magyar elemi iskolái osztályait tanterv hiányában az elsorvadás veszélye fenyegeti. Uvalics Vladimir tanfelügyelőnek nyilatkozata szerint a zentai járás kettőszázhetvenhét tanítói állása közül tizennégy már hosszabb idő óta üresedésben van, de lehetetlen betölteni, mert nincsenek magyar tanítók, akik pályázhatnának az állásokra. Az iskolahatóság több ízben megkísérelte már, hogy magyarul tudó szerb tanítókat nevezett ki a magyar osztályokba, ezek azonban

rövid időn belül kérték áthelyezését, mert szerintük a tanítás a magyar osztályokban amagyar nyelv ismerete nélkül végtelenül nehéz. Ha az illetékesek, vagy a társadalom nem indít sikeres mozgalmat a magyar tanítók utánpótlására, a zentai járást az a veszély fenyegeti, hogy a magyar elemisták oktató nélkül maradnak. Sajnos, magyar állampolgár tanítókat ott nem alkalmaznak és szívesebben látják az analfabétákat, mintha a magyarok gyermekei is megmaradnak magyaroknak.

MOZI.

Piccadilly.

Anna Mari Wong legújabb filmjét mutatja be az Uránia szombaton.

Az érdekesítő és lebilincselő történet Arnolds Bennett műve a kitűnő rendezésért pedig E. A. Dupont-ot illeti a dicséret. Nagyvonala, körültekintő, a precizitásig tökéletes munkát végzett a nő főszereplő a kedvelt Anna Mary Wong, eddigi legalkalmasabb alakítását produkálja. Ugy játékban, mint exterieurjében ismeretelműt nyújt. Nagyszerűen tudja valóságosítani szerepének kétlóságát. Mozdulatainak gracilitása, könnyedsége imponáló. Pompásak kosztümjei is. Mabel szerepében Gilda Gray érzékelteti a hervadó nő szenvedélyes szerelmét. A férfihős (Wilmont) szerepét egy rendkívül karakterisztikus megjelenésű és markáns arcú színész: Jameson Thomas adja. Tulzásoktól mentes rutinos alakítása méltóan illeszkedik az együttesbe. Jó Jim szerepében King-Ho-Chang is.

A felvételek gyönyörűek és általában az operatőri munka minden tekintetben tökéleteset nyújt. Nagyon szép körfotók szerepelnek a filmben. Az interieurok — különösen Shosho kínai stílusú szobája — valamint a kosztümök is méltó kerettel szolgálnak.

E gyönyörű darab majdnem az egész előadást betölti, csak egy burleszk és egy hiradó szolgál kiegészítésként.

Itt említjük meg, hogy a filmet a Cenzura Bizottság — csak 16 éven felülieknek engedélyezte.

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGS A LEGJOBBAK !

U-R-A-N-I-A

Május 25-én, szombaton d. u. 6 és este fél 9 ó.

PICCADILI

12 fejezet London éjjeli életéből. — Főszerepben: Anna May Wong, Gilda Gray és James Thomas.

Pingulin, mint tengerész

Burleszk sláger 2 felvonásban. — Híradók.

Május 26-án, vasárnap d. u. fél 4, 6, fél 9 ó.

Kék hegyek vándora

Dráma 8 felv. Fősz.: Richard Barthelmess, Molly O'Day

Ezt követi: Szárazföldi Robinson Vigjáték 8 felv.

Fával...
t é l a
lego...
Grünh...
Társas...
Tégl- és...
Telefon 190...
F...
Tisztelet...
közönség...
szigeti...
csinosan...
Minden...
hogy olcsó...
hátmat és...
ki kedves...
Halpapri...
Kizárólag...
kőbányai...
Májális...
pélyre a...
ségei bárm...
Naponta...
záróráig...
Továbbra...
kér
Géza
Diszes...
márvány...
mozak...
és mű...
jobb és...
állandó...
GRÜNH...
Társas...
1929. Pk...
1928. vgt...
Árverés...
Dr. Klein...
Bajai ügy...
Salamon...
relmére...
követelés...
bajai kir...
P. 989 sz...
elrendelt...
kielégítési...
végrehajtás...
1930 P be...
bajai kir...
mu végzés...
deltetvén...
t-c. 20. S...
foglaltat...
végrehaj...
tást szent...
ségben 53...
ez h. sz...
tartására...
1929. évi...
május hó...
10 órája...
rőilag let...
tizedesm...
gokat a leg...
pénzfizetés...
becsáron...
Baja, 19...
Győző

Legjobb T É G L A

legolcsóbb áron csak

POLLÁK fatereskedésében
kapható

Bajai és Kabdebó

Nemzetközi Gépkereskedelmi és Shell kőolaj r.-t. képvisellete. — Mátyás király-tér 6. (Cukor-ház.)
Studebaker és Praga autók, Wallis traktorok, Shell petroleum, benzin, gázolaj, autó olajok gépolajok. Elismert kiváló minőség Olcsó árak. — Benzinkut az üzlettel szemben (készítés alatt).

Egy utcai és egy udvavari

szoba

(volt Dodek szijgyártó helyisége) azonnali beköltözésre kiadó. Üzletnek is megfelel. Baja, Mátyás király-tér 10. Bővebbet Herskovits Izidornál Nagybaracska.

Mielőtt

sodronykerítés-

szükségletét beszerezné, kérjen áralánlatot a készítőktől:

UTRY Pál Fialtól

Erzsébet kir. u. 38. Tel. 280.

Egy utcai

szoba-konyha

éléskamrával kiadó Borz-utca 5. szám alatt. Kiscsávoly.

BIEBER és TRICOSAL

a legmegbízhatóbb elszigetelő anyag.

GRÜNHUT és TÁRSA.

Telefon 160.

A nyári fürdő

szezon alatt a városházától a dunai vasuti hidig és a Békási vendéglőhöz

autóbusz-járat

lesz kedvezményes jegyárak mellett.

Május 20-tól május 27-ig reggel fél 8 óráig

Dr. Makray László és Gyarmati Emil

gyógyszerész patikája tart

éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerész vasárnap délután is nyitva áll a közönség rendelkezésére.

4 szobás lakás

mellékkelhelyiségekkel

augusztus 1-re kiadó

Árpád-utca 40. sz. alatt. Bővebbet Árpád-utca 11.

Háztartásokban nagytakarításhoz az összes mosó- és tisztítószer és anyagok,

Olajfestékek, Zománolakkok, Autó- és csónaklakkok, Ruhafestékek

mindennemű egyéb festék fára, vasra stb., továbbá **KENCE, TERPENTIN, BRUNOLIN, ECSETEK, KÁTRÁNY, CARBOLINEUM, CREOLIN, BIBER** szigetelőanyag stb.

LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI HELYE TÁNCZOS ERNŐ

festékárú-szaküzlete

BAJA,

Erzsébet kir.-né u. 5. sz.

Telefon: 85.

Pontos kiszolgálás!

Szakszerű felvilágosítás!

Minden rádiósnak

csökken a kiadása, kevesebb a gondja, ha a készülékét az új „telep-pótló”-val modern hálózatívá alakítja

Bővebb felvilágosítást szívesen ad:

Bruszt József

okl. gépészmérnök elektrotechnikai vállalata

Baja, Szent István-tér 4. — Telefon: 255.

Ideál kerékpár

teljesen felszerelve **142** pengőért kapható

Bohner és Társai cégnél,

Erzsébet kir.-né-u. 6. Baja. Telefon 256.

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, víz és tűzmentes a valódi

Hatschek-téle

Eternit.

Javításmentes az ETERNIT háztető.

Kapható: Kizárólag Goldschmidt Lajos fatelep

Zádor Oszkár

Baja,

Sugovica part.

==== Digtalanul adunk terveket és költségvetéseket építkezésekre. ====

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsajtóján Baján.

Buort

Pollák Zsefnél,

délmagyar legnagyon gyönyörűbb városában

Értékesítés.

Értékesítők: Ertesijük u. 1. Baján, Csongrád megye lakatos

DIENYI

gyak

phatók.

al Fiai

né u. 38.

-80.

Dienst La

Saját ház

Ny

olcsó

UTRY

Erzsébet

nyök

Ház

szerezhető

4. sz.

család

szabad

ház.

Zo

6. sz. alatti

utcai szoba 1,

előszoba,

udvari szoba

nyelvező

szobák

szabad

Érdeklő

adás

Monos

5 ülésesek —

al eladó.

lehet

Andor